

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Facs SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETMEÉNYEK,

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szilárd részét illető minden közleménye ide intézendők

Bármentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házból havi 10 ft — 10 ft —
kaldve:

Egész évre 10 ft —
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopetisorszori beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr
Nyiltér 4 hasábsopetisorszori 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Csütörtök december 31.

254. szám

Az olvasó közönséghez.

A „DEBRECZENI ELLENŐR” fennállása óta folyton gyarapodva, erősödve kitűnő szellemi erők által támogatva szilárd gyökeret vert a nagy közönség házában, s ma már tekintélyes helyet foglal el a magyar hírlapok sorában.

Tizenharmadik évfolyamába lép, s így kipróbált hosszú idő képezi múltját, mely alatt a közönség tántoríthatlan buzgalommal igyekezett azt nagyra-beesült pártfogásával emelni.

A legtisztább magyar nemzet politika az, melyet lapunk közöl, oly politika, melynek a magyar szellem terjesztése a magyar állam megerősítése vég-célja, de mely soha-em lép le a higgadság ösvényéről s a béke és egyetértés a megfontolás és mérsékelt igéit hirdeti, kifelé befelé egyaránt.

Sohasem engedjük magunkat pártzenvedélytől eragadtatni s a fegyver, melylyel elfeinkért küzdünk, mindig olyan, mely az irodalom méltóságához illik. Tiszta és elfogulatlan tájékoztat akarunk adni az olvasónak hazánk és a nagy világ ügyeiről. Valódi szabadelvű szellem vezérli tollunkat s minden téren a józan haladás eszméit szolgáljuk.

Ez a „DEBRECZENI ELLENŐR” iránya, mely csábító, szemkápráztató üres jelszavak helyett a nemzet felvirágzásának egyedül biztos, lassu útján igyekszik tehetőségéhez képest előmozdítani a haza javát s arra buzdítani, lelkesíteni olvasóit. Vezetőinknek elsőrendű feladatunk az, hogy az érdekes olvasmányokkal, válogatott regényekkel, beszédekkel ellátni.

Tárczáinkban legközelebb Vártesi Arnold tollából eredeti és érdekes tárgyú regényt kezdünk meg kölni.

Lapunk minden rovatánál az a törekvésünk, hogy mind a bel-, mind a külföldi eseményekből a legérdekesebbt s a legfontosabbat válogassuk ki olvasóink számára, kik lapunkban mindazt feltehetik, a mit a kétszerte drágább fővárosi lapokban találnak.

Azonfelül, mint a magyar alföld legjelentékenyebb közlönye közvetlenül lapunk Debreczen és a vidék közt. Gyors és pontos tudósítást hozunk mindarról, a mi Debreczen város polgárait s a szomszéd megyék lakosságát különösen érdekli. A városi és megyei közügyek figyelmünk egyik főtárgyát képezik.

Távirati összeköttetések folytán minden fontosabb hírt a fővárosi lapokkal egyidejűleg közzétesszük, az országgyűlési tudósításokat pedig rövid távirati alakban már a tárgyalás napján — és így minden fővárosi lapot megelőzőleg — hozzuk.

Ajánljuk tehát lapunka, mely a vasárnap és péntek kivételével naponként megjelenik, mindazok szíves figyelmébe, kik egy olcsó és népszerű modorban összeállított lapot óhajtanak.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 ft — kr.
Fél évre 5 ft — kr.
Negyed évre 2 ft 50 kr.
Dgy hóra 1 ft — kr.

Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban Piacz Simonffy-ház, továbbá Tegledy K. Lajos és ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedéseiben s vidéken postautalvánnyal minden postahivatalnál.

VERTESI ARNOLD

a „D. E.” szerkesztője és kiadója.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

KÉT ASSZONY.

Elbeszélés.

Vártesi Arnoldtól.

Folytatás)

— Edes lelkem, ne vegye olyan nagyon szívére . . .

Ladányi Zoltán mogorván nyujja karját nejnnek, ki föleszmélni kezd. Távoznak. Kimenet közben az ifju, ki idages izgatottságával már föltűnt a tarsaságban, a szép sápadt asszonyhoz közel jut s iszemeik egy pillanatig találkoznak. Csak egy rövid pillanat az; hanem a vén harpiának, a ki az erény szigorú öre, úgy rémlik, mintha valami titkos jelt íváltottak volna s mintha egyiknek szemében kétségbeesett esdeklés, a másikéban keserű szemrehányás tükröződnék.

Nemsokára Ladányiékat után az ifju is eltávozott. Az erény szigorú öre észrevevé, hogy a fiatal ember kísé sántit!

— Ahá! — gondolja magában a vén harpia.

A nevezetes fölfedzés a gondolatok egész láncolatát vonja maga után s a barcsa-szaj gunyosan húzódik szét. Ó nagysága most már mindezt tud.

II.

Mig szalónból szalónba, kávéházból kávéházbá huzozóják egy szegény szerencsétlen nő nevét, mig, gunyosan majd szánakozva tépik, boncolóják, hírlapok széthordják a nagy-

világba, fecsegő ajkak mindenfelé kúrtölik: esőndösen pihen azalatt sírjában a meghurcolt.

Ott lent nem faj semmi, oda nem hallatszik semmi. Az a kis sziv, mely úgy tudott örülni az életnek, most már nem dobog; az a kis láb, mely úgy szeretett táncolni, nem mozdul; az a két szem soha ki nem nyílik s annak a bájos nevető ajknak edes hangját soha sem hallja már semki.

Igazán olyan különös, hogy ott pihen olyan esőndösen, olyan mozdulatlan s nem dobja le a koporsó födelét és nem dugja ki a kegyelme szöke förtös fejcséjkjét: „Hiszen csak tréfa volt az egész!”

Igen, az élet csak tréfa volt, de a halál komoly. A halál letörtülte a szép arczról azt a vidám mosolyt s valami szokatlan komoly, zord kifejezést erőtetett nyájas vonásokra.

— Ejnye bizony alig lehet már ráismer ni! — mondták, a kik megtekintették a ravatalon a holtat.

Ha most kivennék a sírból és most megtekintnék, talán még zordonabbnak látszanék az az egykor mosolygó arc s talán még jobban elborzadna föle egy jó barátné, ki előtt folyvást ez ölomszínű, komor arcz lebeg, az ijés tön behunyt szemhéjakkal, a fagyos halványkék ajkkal.

A jó barátné reszkette áll a ravatalnál s nem mer lehajolni a halottra. Ugy rémlik neki, mintha a néma fagyos ajkára kiáltana: „Ne csókolj meg engem!”

S a jó barátné nem meri megcsókolni, csak az aranyvirágos, húszéves szívdő szél-

Utánnomás tilos.

(T.) A haladást nem tagadhatja meg tőlünk senki. A kormányozható léghajót ugyan még nem találtuk fel, sem azt hogy mint lehessen egy nemzetközi kongresszuson a magyar gazda közönség érdekeit megmenteni, hanem ez knél sokkal pífikusabb találmányok felé közeledünk. s remélhetők mi fogjuk feltalálni: hogy kell előfizetés után kapni levegőt, napfényt, jó szót, hazafiságot, sat. Mert hát azt még sehol nem tapasztaltuk a világon, hogy országgyűlési beszédeket közöljék, nagy horderejűnek tartott politikai cikkeket más lapból átvenni, sat. ne lehetne. Az országgyűlési beszéd a nagy közönségnek is van mondva, a hírlapi vezércikk a nagyközönségnek van írva, hát hogy ezt, hogy lehessen a nagyközönségnek megírni a nagy közönség előtt elzárva garas számlára mérni? Az fel van találva e szép hazában.

A „P. Napló” Kossuth Lajonak egy 1872-ik évről datált hosszabb cikk-sorozatát közli hasábjain, s izlettető gyámságot mindjárt legfelül oda nyomja: „Utánnomás tilos.” Ez a cikk pedig tisztán politikai cikk, mely az öt éves mandatum ellen van írva, s bizonyára azért, hogy amennyire lehet, a haza minden polgára tudjon róla. Ez sem regény, sem emlékirat, sem értekezés, hanem a közvélemény megnyerésére szánt olyan valami, amit plakatonok szoktak terjeszteni, minden lapba lenyomni, sat. hogy minden ember olvashassa. Hja! De hát akkor nem a „P. Napló” veszi hasznát. „Nincs többé fogfájás!” „Nincs többé kopaszág!” Ezek is a nagy közönség érdekében működnek, hanem azért van annyi eszük, hogy gyógyszeriket pénzért adják. S íme a „pífikus” találmány a hírirodalom terén: „Csalhatatlan gyógyszer az öt éves mandatum ellen,” kapható a „P. Napló” kiadóhivatalában és a trafikokban.

Ennyire még nem birt haladni Amerika! Arról legalább, hogy a közvéleménynek szánt, hangulat csináló eszméket kaliezkába zárják, s az értük megfizetőknek egyenkint bocsátgassák ki, — még nem tudunk. Még eddig csak egyet-

ismertünk amit nem lehetett pénzért árulni: a hazafiságot. De hála neked találfekony 19-ik század! A vaskapu itt is át van törve!

Es most menjünk tovább:

Amit itt felül megirtunk, azt csak úgy „sub rosa” írjuk meg, mert hat a dologban őszinték akarunk lenni, a „P. Napló”-nak igaza van. Ha ő Kossuthnak eme cikkét nem kívánja minden ember orrára kötni, abban semmi csodálatra méltó dolgot nem látunk. Van abban a cikkben kérem valami középkori barbarizmus, a pelengere állításnak bizonyos modernizált neme. Mert valakinek a büneit leírni, azt az iratot vagy nyomtatványt ugyanannak a valakinek hátára ragasztani, és azt mondani neki: „Most már eredj és mutogasd magad ingyen, új valami új találmányu politikai kegyetlenség, melyet eddig szintén nem ismertünk.

Kossuth Lajos ugyanis az 1872-iki kormányt írja le. Csak két 1872-ben írta midőn az öt éves mandatum eszméjét a „P. Napló” kezdte hirdetni s Kossuth a „P. Napló” fejére olvas. El van abban mondva az akkori kormány az öközezeivel együtt mindennek, csak jónak nem. Le van hordva, összeszedva és pocskóká téve a sárga földig. Es a „P. Napló”-tól kívánni, hogy ezt a vádiratot ragassza fel a saját hátára, s széles hazában hordja körül. — Hát nem e kegyetlen gondolat? Nem-e jogos most már a „P. Napló” arra kijelentése: „Utánnomás tilos.” lehet-e kívánni embertől, hogy az efféle „ráolvasásokat” még terjessze is? Nos! gondolta tehát az igen tisztelt szerkesztői és kiadói hivatal: kiadni, könyomatni muszáj, a hátunkat oda nem tartani nem lehet, de ha már Kossuth apánk bennünket czenképen elnadrágot, hát ne nadrágotjon el legalább a nagy en!

Hanem az is jó, a mint a „Pesti Napló” meghuzza magát a bokorban mint a nyul, s hagyja olvasóit azon véleményben élni, hogy t. i. Kossuth Lajos mind-ezeket Tiszta Kálmannak írja. Pedig hát e „P. Napló” volt az, mely 1872-ben az öt éves mandatum mellett harczolt. Na na! Nem szemrehányásképen mondjuk: „Tempora mutantur” . . . Ha-

s érez koporsójában mozdulatlan fekszik a halott; csak a zokogó nő látja fölemelkedni az ölomszínű komor arczot.

— Oh nem bocsátott meg nekem! nem! sikolt s félig eszmeletlen roskad oda a sír mellé.

Már alkonyodik s rémesen ijesztget a sírokon minden bokor. Az az ölomszínű, vadló halott arcz villan föl mindenfelé a leereskedő szürkületben. A nő borzongva, dideregve kel föl; csak most veszi észre, hogy már egészen beesteledett.

E késett, sietnie kell. Letörli arczáról a könyeket, összebb vonja mellén felöltőjét. A koszorut, melyet a sírra letett, megakarná még igazítani, de nem mer oda nyulni kezével. Egy rémes zord halott-arcz néz ki onnan merev szemekkel, mintha elakarná üzni a jó barátot: „Menj, menj innen! Fuss, ha bírsz elfutni a lelkiismeret elől!”

Hová fusson? Gyöngye lába úgy tántorog. — Oh istenem? ha nem lettem volna oly gyáva! — tör ki ujra ajkán a zokogás és kezeibe rejti arczat.

— Viola! — hallatszik egy susogó hang.

Reszkette fordul meg az ifju nő. Egy férfi jár oldalt.

— Viola!

A nő csak kezével int, hogy távozzék; de a férfi nem távozik, hanem közelebb jön. — Hagyjon el! . . . hagyjon el! — tördeleli a nő.

(Folyt. köv.)

nem az elvek szegre akasztását nem illik ám olyan nagyon hánytorgatni.

Hazánk nagy fiának eme cikksorozatára pedig csak egy alázatos megjegyzésünk van, lehetne ugyan több is, de hosszadalmasak lenni nem akarunk. Azt írja ugyanis, hogy: „Gyalázatos az a parlament, mely nem a közvélemény kifejezése, hanem ő akarja teremteni a közvéleményt.” — E szerint minden parlament gyalázatos, mert a közvélemény mindenütt felülről megy lefelé. A fejből a testbe és nem megfordítva. És a hol a közvéleménynek ezen vékerésége megfordítva történik, a mint azt az 1792-iki francia forradalom is megmutatta, gutaütést, fejvesztést idéz elő.

A közönség figyelmébe.

Azon jótékony és humanisztikus intézmények között, melyek a szép és nemes iránt mindenkor fogékony közönség és a város jóakarata támogatása mellett Debreczenben már ez ideig is létesítve lettek, bizonyára nem utolsó helyet foglalna el egy ipari közélet tanoda, mely hivatalos lenne a leendő önálló iparosoknál, tehát az ifjú iparos nemzedékénél mindazon szellemi és technikai ismereteket terjesztene, melyeket a jelen ipari viszonyaink közepette sem magán szorgalom útján, sem az ifjusági egyesületek és iparos körök kebelében elsajátítani nem képesek.

Ily ipartanoda még csak a fővárosban létezik; s a mennyiben ez intézmény rövid ideje fennállása óta nemcsak észlelőnek és hasznosnak, hanem a szó teljes értelmében áldásosnak is bizonyult, önként következik, hogy ipartanoda létesítésére Magyarország minden oly városának — mely hivatalos van egy nagy vidék emporiumát képezni — okvetlenül törekedni kell. — Ily feladatnak hódolt Debreczen város törvényhatósága és a debreczeni kereskedelmi és iparkamara, midőn az iparos osztály jól felgöngyölített egy Debreczenben létesítendő ipari közélet tanoda ügyében a szükségesnek mutatkozó mozgalmat megindította. Es tette ezt azon biztos meggyőződésben, hogy szándékában és célja elérésében a város közönségének ismert jóindulata által támogattni fog — a létesítendő közélet tanoda céljának, szervezetének és hatáskörének beható ismertetése végett emnélfogva J á g o c s y P é t e r f y József miniszteri biztos ur 1886. január 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a város háza nagytermében „hazai ipari közélet tanoda felállítását” cím alatt felolvasást fog tartani, mely felolvasásra, menyintén annak tárgya közhatalom, a város minden rendű közönsége ezennel meghívatik.

Nem kételkedünk a felett, hogy a közhasznú intézmény létesítését a lakosságnak minden osztálya kiváló fontosságúnak tartandja, azon reményünknek adhatunk kifejezést, hogy az említett felolvasáson, a fent megjelölt napon és helyen a közönség főleg pedig a közlebről érdekelt iparos és kereskedő osztály a lehető legnagyobb számban meg fog jelenni.

Az én első szerelmem. *)

K. Papp Miklóstól.

Mit tagadjam, szöke volt. Ne csodálkozzanak halgatóim. Az ember 22 éves korában még olyan tapasztalatlan, olyan naiv, — mondhatnám könyelmű, hogy azt hiszi: minden szöke asszony anyal s minden kék szem a menyország.

Pedig — hajh de másként áll a dolog! Merem nyugodt, lelkiismerettel állítani, hogy, ha az Isten szöke asszonyokat nem eremtett volna a világra, én legalább félzázaddal tovább élnék.

Hej, ravasz, csalfa kékszemű szép borokányok, be sokszor megkönyeztetek enneteket.

Nehogy csak egy fél percze is félre-erztessem magamat, kikell jelentenem, hogy szöke asszonyok elleni kifakadásom a világ minden kineveért sem azt teszi, hogy a árúak talán jobbak, de, tudja azt az Isten, ember egy barna asszonyonnyal szemben abban feltudja magát fegyverezni. Hiszen — kik; hiszen de több megfontolással a ez soat nyom a latban.

Mi türes, tagadás, gyöngeségeim között irtózik, hogy a mint egy kékszemű asszonyt önyezni látok, vége van minden bátorságnak, már pedig melyik asszonynál nem l késlelben a sírás? Melyik meri állítani, gy szemeit nem használta föl ellenünk, rfiak ellen fegyverül?

En csak azt tanácsolom minden igaz kesztény jó léleknek, őrizkedjék a szöke, kék emü asszonyoktól, ha nem akar az én sormra jutni.

Történetem nem a magam multságára, hanem a mások okulására beszélem el.

Ti bohó, egyenes, nyílt szívű, pelyhes lu ifjak, hallgassatok rám, nektek, hozzá- k beszélek.

Ezelőtt negyven esztendővel — mikor ifjú legény voltam — egészen más mo- *) Felolvasa Ajtai K. Albertné Szabó pi unő a deb. felolvasó kör tegnapi ülésén.

Központok Debreczenben.

Örömmel és szerénytelenség nélkül mo dhatjuk, hogy a közönség szives támogatása folytán lapunk olyan szerencsés helyzetben van, hogy Debreczen város és vidéke legnevezetesebb és legfontosabb mozgalmairól minden más helyi lapot megelőzve hozzhatunk bő, részletes és megbízható tudósítást. Ime most is elsőként lehetünk, kik egy Debreczen és vidéke közgazdasági felvirágozását a legnagyobb mértékben előmozdítani hivatott mozgalomról, egy rendkívül hasznos vállalat kidolgozott tervezetéről értesíthetjük a közönséget. Erjtjük a Debreczenben létesítendő központi központi tervezetét. Több tekintélyes mezőgazdasági termelő és kereskedőnek képezi már évek óta meleg óhaját a külföldi, főként az orosz és amerikai nagy városokban lévő és egy pár magyarországi központi mintájára hasonló központi vállalatok felállítására. A helyi lapok is többször irtak a tárgyról. De ez óhajítás akarattá mindezeideig nem érlelődött.

Most azonban — reményelnünk lehet — hogy a Debreczen első rangú és legbővebb polgári közé tartozó 4—5 kereskedő által újból kezdetű mozgalom rövid idő alatt elérje célját és a központi vállalat létre fog jönni. — Ezen urak a Debreczenben létesítendő központi vállalat egy részletes tervezetét dolgozták ki. Volt alkalmunk e rövid idő multául nyomatásban és megjelensző munkát átlapozniuk s így arról néhány főbb vonásban előre tájékozást nyujtunk. A tervezet előtt a helyben létesítendő központi vállalat előmozdítására és hasznosságára bizonyítására becsátkozóknak megemlíti a külföldön és Ausztria Magyarországon fennálló hasonló vállalatokról is, melyeket mindenütt a vasutak folytonos terjedése és a nagyipar által központosított kereskedelem, ugy szinte a nyers termelők érdekei hoztak létre s melyek az illető vidékek felvirágzását különösen Oroszországban és Amerikában nagy mértékben előmozdították. De az osztrák magyar monarchia több városában is, a hol pedig bizonyos megszorítások mellett állíthatók központi vállalatok, ezek igen szép hasznot hoztak. Bécsen a kiállítás géposztrákából átalakított központi vállalat tették a termény kereskedelem központjává. Hazánkban, főként a kolozsvári központi vállalat vehető mintául, mely rak tárait két évi fennállása óta már másodszer bővítte. Pedig ezen vállalat igen korlátolt működési körrel bír.

A mi már a Debreczenben létesítendő központi vállalat illeti, ezek mindazon tényezőknél lényegesen előnyöket nyujtanak melyek azzal érintkezésbe jönnek. Hasznat hozó volna ez a gazdára, a kereskedőre, az iparvállalatokra, a helybeli pénzintézetekre, az egész városra sőt annak nagy termékeny vidékeire még a vasutakra léve is, és végre a vállalat maga is jövedelmező volna. A beraktározásra a gazdasági nyers termények és malom ipar terményei mellett alkalmak volna a szalonna, petróleum, olaj, szappan, gyapjú, toll, bőrök, csont rongyárak, gazdasági gépek stb.

A központi vállalat felállítását nagyon megkönnyíti nálunk azon körülmény, hogy a felszámoló czukorgyárnak a vasuti indóház közelében lévő telke és a központi célokra o-

dorban tették az emberek a szépet, mint mai nap.

Abban az időben nem ment az ismerettség oly könnyűszerűleg, mint mostanában. Mai nap egy ifjú ember belőlondul egy kisasszonnyal, a következő héten megkéri a kezét, két hét múlva kész lakadalmat tartani s egy hónap alatt már halálosan összeveszett a feleségével.

Az én időmben egészen másként ment a dolog!

Az ember felesztendeig sohajtozott az imádott után s csak lassanként merített anynyi bátorságot, hogy az anyagnál bemutatassa magát. Ekkor aztán következett a versírás! A ki nem tudott verset írni a kedveséhez, annak kár volt a világra is születni.

Hát még a levelek!

Mennyi szöke volt azokban! Az ember egy egész iv papírt össze, turbékol, ha azt akarta, hogy egy kis foganatja legyen.

Szemben az én hivatalom ablakával egy szép szöke asszony lalott.

Kékek voltak a szemei.

A mint egyszer jól megnéztem velük, végeim volt egyszerű. Meg voltam igézőve, kiforgatott egésze az én békés csendes egyszerűségemből. Örökig elstem ablakát s azon a napon midőn nem láthattam, szerencsétlen voltam, nem vette hasznomat a vármegye; pedig én lettem volna egyik oszlopa mint vicenotárius.

Heteket keresztről tépelődtem magamban: hogyan kellene azzal az anyagnal megismerkedni?

Hol kezdjem? Nekem mint aféle poétás embernek könnyű dolog volt verset írni. De hát ehez nemcsak tudomány, — hanem bátorság is kellett.

Hátha nem barátja a költészetnek. Vannak ám olyan asszonyok is — oh mert furcsa teremtsései az uristennek! — akik nem tudnak lelkesedni a versen.

Tessék elhinni, hogy majd megőrültem a gond miatt. Már azon is jártattam az

esekély költéggel átalakítható épületei kedvező feltétel mellett — 50000 forint — meg-szereszedték. E vételáron kívül átalakításra, javításokra, összekötő vasutára mintegy 60000 forint kellene. A megélt épületek 50—60000 méter mázsa befogadására volna elegendők. A vállalat évi bevétele 30000 méterm. beraktározása mellett 17760 frtra irányozható elő, melylyel szemben 8740 frt kiadás számítható, s így a tiszta nyereségül fennmaradó 9020 frt. 10% kamatnak felel meg. Szerény kamatozás igaz, de a vállalat risicóval nem jár. Jó vezetés mellett a vállalat a 30 ezer méter mázsról rövid idő alatt kétakkorára emelheti a beraktározott mennyiséget, s az új rak-tárhelyiségek felépítése mintegy 46000 frtba kerülne; mely után az összes ületti bevételek megkötözöttének, míg az egyenes kiadások lényegesen nem emelkednek s ekként 15 százalékos tiszta nyereség állhatna elő.

A megvalósulást legezészerűben rész, vénytársaság eszközölhetné, melyhez a város, az István gőzmalom, helybeli pénzintézetek, a t kiintélyesebb kereskedők, a környékbeli gazdák és a felszámoló czukorgyár részvényeseinek áll érdekében hogy csatlakozzanak. Ezek a tervezett főbb vonásai.

Örülünk, hogy ez ügy már ilyen előhaladott stadiumban van és a legteljesebb elismerés illeti meg azokat a fáradhatlan férfiakat, kik e fontos vállalat megvalósításán oly tevékeny munkásságot fejtettek ki már eddig is.

Napi hírek.

— Boldog új évet! Holnap e három szóból álló kívánsággal fogják az emberek egymást köszönteni. — Sokan azért az „ajándék, — ért, sokan ünnepleni, tiszta szívből. Mi is ez utóbbiakkal együtt kívánjuk kedves olvasóinknak: Boldog új évet! Lapunk új év után, szombat fog megjelenni.

— Kie lesz a deb. színház. A városi színházi bizottság tegnap délután gyűlést tartott s tudomásul vette az Aradi Gerő igazgató lemondását, egyszersmind elhatározta, hogy a színházat ismét pályázat útján adja bérbé, s a pályázat határideje 1886. január 16-ikát tüzi ki. A bizottságnak a gyűlés folyamán már a fenti határozat kimondása után bejelentetett, hogy Somogyi, Bokody, és Valentin, consortiummá alakítván a színház kezelését átvenni óhajtják. A gyűlés örömmel vette tudomásul a társulás eszméjét, s buzdította aconsortiumot a pályázatra. A társigazgatók most serényen folytatják az igazgatáshoz szükséges előkészületeket, megszerzik a concessiót, s már is számos kitűnő tagokkal léptek érintkezésbe, hogy az esetre ha ok kapják meg a színházat a vidék legkitűnőbb tagjaiból szervezzék a társulatot.

— Ugy halljuk, hogy az operett szervezésénél arra is tekintettel lesznek, hogy oly tagokat szerzőtessenek, kik esetleg könyvesb st y l u s operát is elő adhatnak. Tudvalevő dolog, hogy Valentin kitűnő eszemet, hogy prózában teszem meg az első lépést; de jobb érzelmeim ellenmondottak, s úgy szólék magamban: soha!

Egy Bozókí sohasem alázhatja meg magát a prózáig ott a hol szíve van érdekelve! Elhatároztam magamban, hogy egy törezedat veszek, s virágai közé egy somettet s át küldöm a szép asszonynak. Egy egész vármegyéért nem adtam volna e gondolatomat!

Másnap készen volt a vers, a rezedató mellé sajátkezűleg faragtam egy csinos kis létrát. Akkoriban ez volt a szokás. Mikor a virág apró vörös máslikkal el volt látva, kitemtem az ablakomba. Hadd ismerjen rá a szép asszony.

Gyönyörűen ki volt számítva ez az egész dolog.

Reggelre a virágot átküldöttem. Ha nekem most úgy tudna még a szívem dobogni, mint akkor zakatolt.

Az alispán el nem tudta gondolni, hogy mi lelt. Egész lábzan égtem. Nem ismertem sem Istent sem embert, se viczispánt, se főispánt, ott járt az eszem a szöke asszonynál. Egy óra múlva kiderült a világ előttem. Az átelleni ablak felnyitott, a cserép rezedája a legdisebb helyet foglalta el.

Mikor láttam, hogy azokkal a puha hófehér kacóival ott babrál a rezedája levelei között, azt hittem, kirepül a szívem örömben.

Hát még mikor elővette a versemet!

Ugy olvasta, hogy én is lássam. Hogyne láttam volna!

Minden strófa után átnézett azokkal a buzavirág szemeivel, s rám mosolygott olyan csábosan, olyan eszébontólag, hogy én majd elájultam a boldogság miatt.

Másnap új vers, új rezedája következett. Még szökebb nézett reám, még ingerlőbb mosolygott felém!

Boldog Isten, mi lesz ebből! Gondolám magamban. Hogy belém botlott már, az kétségvonhatatlan dolog volt előttem, hogy versem egy hatást csináltak, abban bűn lett volna rátkednem.

operatenorista is, pedig ilyenek a hiánya miatt nem lehet a vidéken operatársulatot szervezni. A társulat szervezésével azért is sietni kell, mert Krecsányi a budai vár színházba minvén az Aradi színháznak is egy új társulatra lesz szüksége.

— Felolvasókör. A legérdekesebb felolvasási estélyek egyike volt a tegnapi. Előszőr Dr. Kardos Albert a tehetséges ifjú tanár és irodalomtörténész olvasott fel egy irodalomtörténetileg becses és új, eredeti kutatórások felhasználásával gondosan kidolgozott értekezést „Kisfaludi Sándor szerelméről”. A magában is nagyon érdekes tárgy érdekesen van feldolgozva. S egyáltalában nem avval a száraz tudakos pedantériával, melytől már szinte előre borsózik az ember háta, ha a deb. felolvasókörben felolvasandó „értekezésre” gondol. A Kardos értekezése vonzó és érdeklődést keltő volt s a szaktudós unalmassága teljesen hiányzott a szellemes felolvasásból, dacára annak, mint már említettük a tudományos buvarlatnak is nagy szerepet juttatott benne Mind-nesetre sok, nála kevesebb tudományos készületű bíró ember is megtanulhatná tőle hogy nem a száraz unalmasság adja meg a tudományos izt. Es, hogy értekezést is lehet úgy írni, hogy az a nagyobb ára hölgyekből álló közönséget untassa. Ezt mutatta meg a mult alkalmmal Dr. Popper Alajos ur is. A felolvasást lelkes taps követte. A második felolvasó Ajtai K. Albertné urhölgy volt. A kedves megjelenésű művésznő az emelvényre léptekor kitörő, lelkesült taps üdvözölte. Néhai férjének K. Papp Miklósnak a jeles novellistának egy humoros karcolatot olvasta föl „Az én első szerelmem” című A derült humorral, eleven tollal irt kis mű, érdekességét azonban föllmulata a művész felolvasás érdekessége. A közönség a felolvasást mindvégig élénk érdeklődéssel kísérte s végül a szép felolvasót tüntetőleg megtapsolta. A humoroskar lapunk mai tárczájában közöljük.

— Gőzfürdő. Ujév első napján pénteken a Telegdi féle és a nagy erdei gőzfürdő a férfiak rendelkezésére áll, de azon túl ismét rendezen hétfőn és pénteken a hölgyek részére áll nyitva.

— Debreczen-nagyvárad színház. A tegnap érkezett nagyvárad lapok örömmel üdvözlik az eszmét, hogy Debreczen és Nagyvárad régi színházi viszonyait ismét visszaállítsák. Debreczennek mindig elsőrendű társulata volt, s az lesz ezután is. Hogy a viszony egyszerű-mindenkorra létrejöhessen, mi azt ajánlanók, hogy a deb. színház bérbéadásakor mindenkor haligassa meg a deb. színházi bizottság a szomszéd város színházi bizottságának véleményét is, és így együttösen közös elhatározással válasszanak igazgatót. E kérdés megoldására helyes volna, ha a deb. színházi bizottság érintkezésbe tenné magát a nagyváradival. Csak akkor felelnek meg igazán hivatásuknak és rendeltetésüknek a színházi bizottságok, ha egy egy színház-színházról is gondoskodnak.

— A helybeli ev. ref és az ag. hitv. ev. egyház. Debreczenben elézött körülbelül három évvel alakult egy kisdud ág. hitv. ev. egyház, melynek tagjai az előtt a helybeli nagy ev. ref. egyház kebeléhez tartoztak, ennek templomaiba jártak, ennek lelkészei-

Lassanként kitudtam az egész biographiáját.

Egy hivatalnoktársam — Igriczi ur — jól ismert, tudta egész familiájának állapotát, sőt nem tagadom, megiepett azou alapos részletesség, melylyel imádoztam fölöl beszélni tudott.

Keményen tartottam magamat, egy életet nem árul am volna el szívem titkát?

Ugy gondoltam magamban: minek tegyem én ezt a szegény Igriczi irigyemmé.

Mert hát ki ne irigyelt volna ölelem egy ilyen anygalt!

Olyan termete volt, hogy Minerva is boldog lett volna vele. Arozán átragyogott az ifjúkor bájos románcza, s mikor nevetett, két kis gördöcske támadt álla körül, melyek még igazóbbá tették.

Es a szemei! Magdolnának sem voltak szebbek, az életemet teszem fel reá.

Egyszer megkérdeztem Igriczi urat, hogy szokott e szép asszonynál látogatásokat tenni, ha igaz, hogy egykor szomszédok voltak?

Azt felelte reá, hogy nem volt nála, mióta asszony, csak leánykorában beszélt vele egyszer, de ha meg akarám ismerni, ő bemutat.

Szerettem volna megcsókolni Igriczi. Szerencsére nem tettem.

A mint a szabóm elkészítette az új magyarkamat, azonnal célzásokat tettem Igriczi előtt.

Megértett. Be voltam mutatva!

Soha életemben ehez fogható kedves természet nem láttam. Egy beszédes, nyájas, örök vig kedélyű asszony, alig huszonkét éves, és hozzá még gyermekei sem voltak.

Eppen nekem való volt. Az első beszélgetés után esküt tettem magamban, hogy egy esztendő alatt megkérem a kezét. Hozzám jöhet bátran. E gem sem költött a gölya. Van ősi birtokom.

Az igaz, hogy nem nagy, de ha megtoldom jegyzői tollammal, bizony tisztességesen el tudok belőle egy asszonyt tartani.

nek szö-
léseknél,
A testvé-
hogy cs-
kis temp-
vallásos
né 10 ez-
válás ó-
inkább h-
tanácsa
hogy jör-
tudtak e-
temetési
kantor, é-
fizetni.
—
nap az a
szített je-
reműködés
deztetni.
—
Jevelezni
kedve-
közmivel-
lépett. —
k a i v a
térában
erősen t-
ba Mikol-
nus kiné-
bes pénzt
pajtása-
tinek va-
hogy D-
elfogták.
—
napján vill-
szittetik; e-
jászai.
—
lesz a ny-
jan. A ny-
tasról go-
nai zerek
ban sorjá-
borokra s-
val és dr-
mos l-
vendéglő-
jökédvét-
még a ve-
gyar-
ron á-
rendeznek
kedv legy-
log pénz-
—
A legérde-
sabb tárg-
salik legu-
mamák i-
kor a fé-
nem is ve-
atal embe-
udvarol, n-
kedző fiú-
lápéseket
koltanak,
Amott gy-
lya közep-
míg a sze-
élnék fig-
szóval: él-
lyázásban
is, aki eg-
káját. Ez

Nagyérdemű közönség!

Ezennel van szerencsém értesíteni, miszerint elhatároztam a raktáromon levő felhalmozott összes kész férfi ruhát végeladni és pedig olyképpen hogy az utolsó hónapokon elkészült ruhákat 25%-al az elkészítési áron alól; a régi ebeket pedig, eltekintve az elkészítési ártól minden áron.

A végeladás készpénz fizetése mellett történik. Kérem méltóztassék e kedvező alkalmat felhasználni, mely alkalmat ad elegans és finom ruhákat féláron beszerezhetni.

Kiváló tisztelettel

Kramer J.

férfi-szabó.

(Debreczen, főter 1824 sz.)

ARANY és EZÜST Blau Lipót és Fiai

ékszerész Budapestről.

Debreczen dr. Ujfalussy ur házában.

Ajánlják a n. é közönségnek gazdagon felszerelt

arany, ezüstneműek,
ékszer és óra-raktárukat.

Legelőbb bevásárlási forrás, solid és jó kiszolgálát.
Ócska arany és ezüst vétetik vagy cseréltetik a legmagasabb értékben.

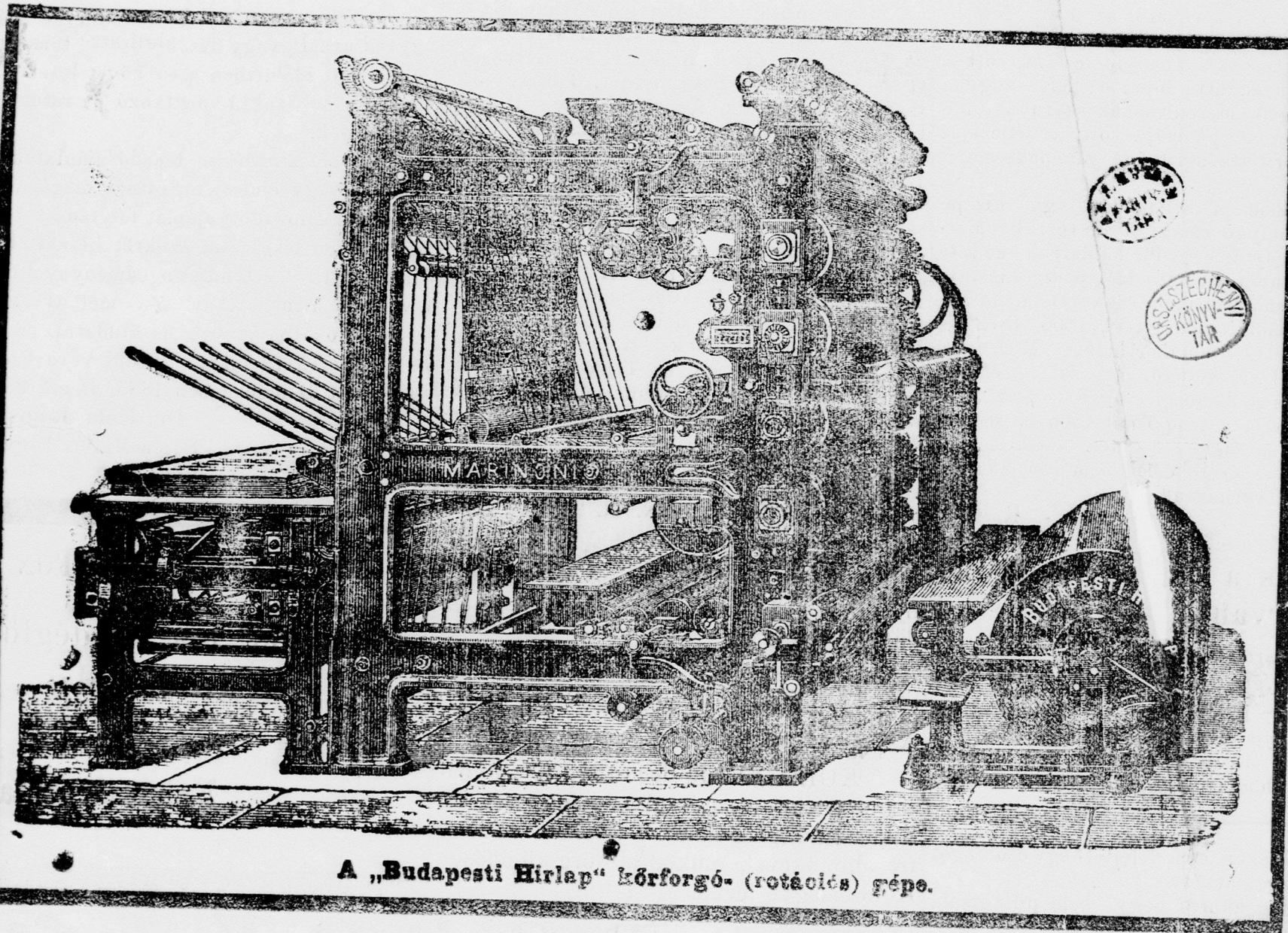
Tisztelettel

Blau Lipót és Fiai.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„Budapesti Hirlap“-ra.

Laptulajdonosok: CSUKASSI JÓZSEF és RAKOSI JENŐ

A „Budapesti Hirlap“ kőrforgó- (rotációs) gépe.

A „Budapesti Hirlap“ a magyar közönség legkedveltebb lapja. A keleti háború kitörése óta naponként tizen-nyolcz ezer példányban jelenik meg.

Mit bizonyít ez? Azt, hogy a közönség méltányolta a nagy áldozatokat, melyeket a balkáni válság kitörésekor hoztak, hogy közönségünk legmagasabb igényeit is kielégíthessük.

Megtettük azt, amit soha egyetlen magyar lap se tett meg: hónapok óta három tudósítója működik a „Budapesti Hirlap“-nak a Balkán-félszigeten, Belgrádtól Konstantinápolyig. Egy Belgrádban, egy a szerb főhadiszálláson, egy Konstantinápolyban. Keleti leveleinket az európai sajtó forrásul használta; elég Tóth Béla közfelfűtést keített balkán-felzúgati leveleire hivatkoznunk, hogy be legyen bizonyítva hogy közönségünk politikai értesítéséről s irodalmi élvezetéről egyaránt kitűnően gondoskodtunk.

A „Budapesti Hirlap“ ama kitartó harcok folytán melyeket a magyarság érdekében folytat, ama körülmény folytán, hogy szakadatlanul buzdit, gyűjt, áldoz, nemzeti köznevelődési célokra, száz szemmel vigyáz az ország, a nemzet érdekeire, s védi azokat mindenfél: ugyszólván központja lett a magyar köznevelődési mozgalmaknak, s mindennapi meghitt barátja az intelligens magyar családok sok ezreinek. Egy hatalmas szellemi kapocs, mely összefűzi a nemzetet egymástól távol élő tagjait. Büszken elmondhatjuk, hogy Magyarország szíve dobog a „Budapesti Hirlap“-ban.

Bizalommal fordulunk tehát a művelt magyar olvasóközönséghez és kérjük, hogy a „Budapesti Hirlap“-ot ezennel is pártfogása alá vegye.

1886

január hó elsejével új előfizetést nyitunk a „Budapesti Hirlap“-ra.

Az új esztendő első napján új eredeti regényt kezdünk meg a fővárosi életből, ez eddig kiaknázatlan kincses bányából. Címe lesz

„A BUJTOGATÓK“.

Hogy ez valóban érdekesítő, emberi szenvedélyeket, társadalmi nyomort és fonákságokat híven, elevenen ecsetelő olvasmány lesz, mely bátran kiállja a versenyt a külföldi hasonló irányú regényekkel, arról kezdesdik a regény írója:

Rakosi Viktor

a „Budapesti Hirlap“ belső dolgozótársa, a ki Siputus álnév alatt tárczái által a magyar olvasóközönség kedveltje lett.

Az előfizetés feltételei.

Egész évre	14 frt — kr.
Félévre	7 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt 20 kr.

Az előfizetések legelőbb postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt:

Budapest, IV. kalap-utca 16.

A „BUDAPESTI HIRLAP“ kiadó-hivatalának.

Tisztelettel.

a „Budapesti Hirlap“ kiadó-hivatala.

FOGORVOS

Dr. DEÁK J.

a közegészségtan okl. tanára,

(ezelőtt Berlinben lovag dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa.)

Debreczen, Főpiacz Vecsey-ház.

Fog- és szájbetegségek alapos gyógykezelése, Plombe-ok a legkitűnőbb anyagokból, műfogak (egyesekek és egész fogsorok) a legjobb amerikai légnymatu szerkezet szerint.

Rendel naponta: d. e. 9—12-ig, és d. n. 2—5 óráig.

Dr. DEÁK fogpóra és szájvize „Antisepticum“ a fogak, foghús és szájür, tisztán- és egészségben tartására.

Főraktár: Göltl Nándor gyógyszer-tára „A Megváltóhoz“ Debreczenben.

Ára egyenként 60 kr.

Fogfájás esupán a
FEYTONA
által távoítható el.
Debreczenben

Higgy de
nézi meg
kínk
Dr. Rotscnek V. Emil
Czepléd utcazi gyógyszer-tárában.

TRADE CHAMPAGNE
AYALA & Co
Egyedüli raktár Debreczen és vidékére csak
GERÉBY FÜLÖP-nél
DEBRECZENBEN.

Mell- és nyakbeteg, sorvadásban szenvedők és asthma betegeknek tudomására szolgál a Homeriána a thea, mely fenti betegségek ellen nem valódi minőségben csakis alólírott által kapható.

A róla szerkesztett kis könyv ingyen és portmentesen kapható. Egy csomag 60 gramos Homoriana, mely 2 napra elég 70 kr. Figyelmeztetek más cégek által veendő nem valódi Homeriána növényről.

PAUL HOMERO Tiesztben (Ausztria)

Készítője, és felalátja az egyedüli valódi Homeriána gyógyfűnek.

**SZOLYVAI
POLENAI
OLENYAI**
savanyúvek, valamint

LUH-ERZSÉBET
gyógyforrás vize, — mindannyan kitűnő itató-
lak s járványos betegségek alkalmával is nagyhatás-
suaik, — megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY
munkácsi uradalmi ásványvizek birtokosai Nyiregy-
házán, s kaphatók ország-szerte minden nevezetesebb
gyógyszertárakban, fűszerkereskedésekben és vendég-
lőkben is.